

UMOWA
między Unią Europejską a Republiką Turcji o readmisji osób przebywających nielegalnie

WYSOKIE UMAWIAJĄCE SIĘ STRONY,

UNIA EUROPEJSKA, zwana dalej „Unią”,

oraz

REPUBLIKA TURCJI, zwana dalej „Turcją”,

KIERUJĄC SIĘ chęcią zacieśnienia współpracy w celu skuteczniejszego zwalczania nielegalnej imigracji,

PRAGNĄC ustanowić w drodze niniejszej umowy oraz na zasadzie wzajemności skuteczne i szybkie procedury ustalania tożsamości i organizowania bezpiecznego i zorganizowanego powrotu osób, które nie spełniają warunków wjazdu, przebywania lub pobytu na terytorium Turcji bądź jednego z państw członkowskich Unii lub przestały spełniać te warunki, a także ułatwić tranzyt takich osób w duchu współpracy,

PODKREŚLAJĄC, że niniejsza umowa nie narusza praw, obowiązków i zakresu odpowiedzialności Unii, jej państw członkowskich oraz Republiki Turcji, wynikających z prawa międzynarodowego oraz w szczególności z europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności z dnia 4 listopada 1950 r. i Konwencji dotyczącej statusu uchodźców z dnia 28 lipca 1951 r.,

PODKREŚLAJĄC, że niniejsza umowa nie narusza praw i gwarancji proceduralnych osób, które są przedmiotem postępowania w sprawie powrotu lub które ubiegają się o azyl w państwie członkowskim zgodnie z odpowiednimi instrumentami prawnymi Unii,

PODKREŚLAJĄC, że niniejsza umowa nie narusza postanowień umowy z dnia 12 września 1963 r. ustanawiającej stowarzyszenie między Europejską Wspólnotą Gospodarczą a Turcją, jej protokołów dodatkowych, stosownych decyzji rady stowarzyszenia oraz stosownego orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej,

PODKREŚLAJĄC, że osoby będące w posiadaniu zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego wydanego na podstawie dyrektywy Rady 2003/109/WE dotyczącej statusu obywateli państw trzecich będących rezydentami długoterminowymi korzystają ze wzmocnionej ochrony przed wydaleniem na mocy art. 12 tej dyrektywy,

PODKREŚLAJĄC, że niniejsza umowa jest oparta na zasadzie wspólnej odpowiedzialności, solidarności oraz równego partnerstwa w zakresie zarządzania ruchami migracyjnymi pomiędzy Turcją a Unią oraz że w tym kontekście Unia gotowa jest udostępnić zasoby finansowe w celu wsparcia Turcji we wdrażaniu niniejszej umowy,

ZWAŻYWSZY, że postanowienia niniejszej umowy wchodzącej w zakres tytułu V części trzeciej Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej nie mają zastosowania do Zjednoczonego Królestwa i Irlandii, chyba że państwa te wyrażą na to zgodę zgodnie z Protokołem w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa i Irlandii w odniesieniu do przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, załączonym do Traktatu o Unii Europejskiej i do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

ZWAŻYWSZY, że postanowienia niniejszej umowy wchodzącej w zakres tytułu V części trzeciej Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej nie mają zastosowania do Królestwa Danii, zgodnie z Protokołem w sprawie stanowiska Danii załączonym do Traktatu o Unii Europejskiej i do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

UZGADNIAJĄ, CO NASTĘPUJE:

Artykuł 1

Definicje

Do celów niniejszej umowy:

- a) „Umawiające się Strony” oznaczają Turcję i Unię;
- b) „obywatel Turcji” oznacza każdą osobę, która posiada obywatelstwo Turcji zgodnie z jej przepisami;

- c) „obywatel państwa członkowskiego” oznacza każdą osobę, która posiada obywatelstwo państwa członkowskiego Unii;
- d) „państwo członkowskie” oznacza każde państwo członkowskie Unii z wyjątkiem Królestwa Danii;
- e) „obywatel państwa trzeciego” oznacza każdą osobę, która posiada obywatelstwo inne niż Turcji lub jednego z państw członkowskich;
- f) „bezpiektwowiec” oznacza każdą osobę nieposiadającą obywatelstwa żadnego państwa;
- g) „dokument pobytowy” oznacza wszelkiego rodzaju zezwolenie wydane przez Turcję lub jedno z państw członkowskich, uprawniające daną osobę do przebywania na ich terytorium. Pojęcie to nie obejmuje czasowych zezwoleń na pobyt na terytorium tych państw w związku z rozpatrywaniem wniosku o azyl lub dokument pobytowy;
- h) „wiza” oznacza zezwolenie wydane lub decyzję podjętą przez Turcję lub jedno z państw członkowskich, w przypadku gdy wydanie zezwolenia lub podjęcie decyzji jest wymagane w związku z wjazdem na terytorium Turcji lub jednego z państw członkowskich, lub tranzytem przez to terytorium. Niniejsza definicja nie obejmuje lotniskowej wizy tranzytowej;
- i) „państwo składające wniosek” oznacza państwo (Turcję lub jedno z państw członkowskich), które składa wniosek o readmisję zgodnie z art. 8 lub wniosek tranzytowy zgodnie z art. 15 niniejszej umowy;
- j) „państwo rozpatrujące wniosek” oznacza państwo (Turcję lub jedno z państw członkowskich), do którego skierowany jest wniosek o readmisję zgodnie z art. 8 lub wniosek tranzytowy zgodnie z art. 15 niniejszej umowy;
- k) „właściwy organ” oznacza każdy krajowy organ Turcji lub jednego z państw członkowskich, któremu powierzono zadanie wykonania niniejszej umowy, jak przewidziano w protokole wykonawczym, zgodnie z art. 20 ust. 1 lit. a) niniejszej umowy;
- l) „osoba przebywająca nielegalnie” oznacza każdą osobę, która — zgodnie z odnośnymi procedurami ustanowionymi na podstawie przepisów krajowych — nie spełnia obowiązujących warunków wjazdu, przebywania lub pobytu na terytorium Turcji lub jednego z państw członkowskich, bądź przestała spełniać takie warunki;
- m) „tranzyt” oznacza przejazd obywatela państwa trzeciego lub bezpiecztwwowca przez terytorium państwa rozpatrującego wniosek podczas podróży z państwa składającego wniosek do państwa przeznaczenia;
- n) „readmisja” oznacza przekazanie przez państwo składające wniosek i przyjęcie przez państwo rozpatrujące wniosek osób (obywateli państwa rozpatrującego wniosek, obywateli państw trzecich lub bezpiecztwwowców), w stosunku do których ustalono, że nielegalnie wjechali, przebywali lub zamieszkiwali na terytorium państwa składającego wniosek, zgodnie z postanowieniami niniejszej umowy;
- o) „miejsce przekroczenia granicy” oznacza każde miejsce wyznaczone przez państwa członkowskie lub Turcję w celu przekraczania ich granic;
- p) „rejon przygraniczny” państwa składającego wniosek oznacza obszar w obrębie jego terytorium sięgający w głąb kraju do 20 kilometrów od zewnętrznej granicy państwa składającego wniosek, niezależnie od faktu, czy granica jest granicą wspólną państwa składającego wniosek i państwa rozpatrującego wniosek, jak również obszar portów morskich wraz ze strefami celnymi i międzynarodowych portów lotniczych państwa składającego wniosek.

Artykuł 2

Zakres

1. Postanowienia niniejszej umowy mają zastosowanie do osób, które nie spełniają warunków wjazdu, przebywania lub pobytu na terytorium Turcji bądź jednego z państw członkowskich Unii lub przestały spełniać te warunki.
2. Stosowanie niniejszej umowy, w tym ustępu 1 niniejszego artykułu, nie narusza instrumentów wymienionych w art. 18.
3. Niniejsza umowa nie ma zastosowania do obywateli państw trzecich i bezpiecztwwowców, o których mowa w art. 4 i 6, którzy opuścili terytorium państwa rozpatrującego wniosek wcześniej niż pięć lat przed pozyskaniem przez właściwe organy państwa składającego wniosek wiedzy o takich osobach, chyba że za pośrednictwem dokumentów wymienionych w załączniku 3 można udowodnić, że dopełnione zostały warunki niezbędne dla readmisji do państwa rozpatrującego wniosek, zgodnie z art. 4 i 6.

SEKCJA I

OBOWIĄZKI TURCJI W ZAKRESIE READMISJI

Artykuł 3

Readmisja własnych obywateli

1. Na wniosek państwa członkowskiego i bez podejmowania przez to państwo członkowskie żadnych dodatkowych formalności, innych niż przewidziane w niniejszej umowie, Turcja dokonuje readmisji wszystkich osób, które nie spełniają obowiązujących na mocy prawa tego państwa członkowskiego lub na mocy prawa Unii warunków wjazdu, przebywania lub pobytu na terytorium państwa członkowskiego składającego wniosek lub przestały spełniać te warunki, o ile zgodnie z art. 9 ustalono, że osoby te są obywatelami Turcji.
2. Turcja dokonuje również readmisji:
 - niebędących w związku małżeńskim małoletnich dzieci osób, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, niezależnie od ich miejsca urodzenia czy obywatelstwa, chyba że mają one niezależne prawo pobytu w państwie członkowskim składającym wniosek lub wspomniane niezależne prawo pobytu przysługuje drugiemu z rodziców który ma prawo opieki nad danymi dziećmi;
 - posiadających inne obywatelstwo małżonków osób, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, o ile mają oni prawo wjazdu i pobytu bądź przyszuje im prawo wjazdu i pobytu na terytorium Turcji, chyba że mają oni niezależne prawo pobytu w państwie członkowskim składającym wniosek lub Turcja dowiedzie, że zgodnie z jej krajowym ustawodawstwem dane małżeństwo nie jest prawnie uznane.
3. Turcja dokonuje także readmisji osób, które — na podstawie obowiązującego w Turcji ustawodawstwa — wraz z wjazdem na terytorium państwa członkowskiego zostały pobawione obywatelstwa Turcji lub zrzekły się go, chyba że osoby takie otrzymały ze strony tego państwa członkowskiego przynajmniej zapewnienie uzyskania naturalizacji.
4. Po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku o readmisję przez Turcję lub — w stosownych przypadkach — po upływie terminów określonych w art. 11 ust. 2 właściwy urząd konsularny Turcji wydaje, niezależnie od woli osoby, która ma podlegać readmisji, w ciągu trzech dni roboczych dokument podróży wymagany na potrzeby powrotu osoby, która ma podlegać readmisji, o trzymiesięcznym okresie ważności. Jeżeli w danym państwie członkowskim nie ma urzędu konsularnego Turcji lub jeżeli Turcja w ciągu trzech dni roboczych nie wydała dokumentu podróży, za niezbędny dokument podróży na potrzeby readmisji danej osoby uznaje się odpowiedź na wniosek o readmisję.
5. Jeżeli z przyczyn prawnych lub faktycznych dana osoba nie może zostać przekazana w okresie ważności pierwotnie wydanego dokumentu podróży, właściwy urząd konsularny Turcji wydaje w ciągu trzech dni roboczych nowy dokument podróży z takim samym okresem ważności. W przypadku gdy w danym państwie członkowskim nie ma urzędu konsularnego Turcji lub jeżeli Turcja w ciągu trzech dni roboczych nie wydała dokumentu podróży, za niezbędny dokument podróży na potrzeby readmisji danej osoby uznaje się odpowiedź na wniosek o readmisję.

Artykuł 4

Readmisja obywateli państw trzecich i bezpaństwowców

1. Na wniosek państwa członkowskiego i bez podejmowania przez to państwo członkowskie żadnych dodatkowych formalności, innych niż przewidziane w niniejszej umowie, Turcja dokonuje readmisji wszystkich obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców, którzy nie spełniają obowiązujących warunków wjazdu, przebywania lub pobytu na terytorium państwa członkowskiego składającego wniosek lub przestali spełniać te warunki, o ile na podstawie art. 10 ustalono, że osoby te:
 - a) posiadają w chwili składania wniosku o readmisję ważną wizę wydaną przez Turcję i wjechały na terytorium państwa członkowskiego bezpośrednio z terytorium Turcji; lub
 - b) posiadają dokument pobytowy wydany przez Turcję; lub
 - c) nielegalnie i bezpośrednio wjechały na terytorium danego państwa członkowskiego po pobycie na terytorium Turcji bądź po tranzycie przez jej terytorium.

2. Obowiązek readmisji przewidziany w ust. 1 niniejszego artykułu nie ma zastosowania, gdy:
 - a) obywatel państwa trzeciego lub bezpaństwowiec znalazł się na terenie międzynarodowego portu lotniczego w Turcji jedynie w związku z tranzytem lotniczym; lub
 - b) państwo składające wniosek wydało obywatelowi państwa trzeciego lub bezpaństwowcowi wizę, która została wykorzystana przez tę osobę na potrzeby wjazdu na terytorium państwa członkowskiego składającego wniosek, bądź dokument pobytowy — przed lub po wjeździe na jego terytorium, chyba że osoba ta jest w posiadaniu wizy lub dokumentu pobytowego, które zostały wydane przez Turcję, a ich okres ważności upływa w późniejszym terminie; lub
 - c) obywatel państwa trzeciego lub bezpaństwowiec korzysta z prawa bezwizowego wjazdu na terytorium państwa członkowskiego składającego wniosek.
3. Po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku o readmisję przez Turcję lub — w stosownych przypadkach — po upływie terminów określonych w art. 11 ust. 2 organy Turcji wydają, w razie konieczności, w ciągu trzech dni roboczych osobie, której readmisja została zaakceptowana, „awaryjny dokument podróży dla cudzoziemców” o co najmniej trzymiesięcznym terminie ważności, wymagany na potrzeby powrotu tej osoby. Jeżeli w danym państwie członkowskim nie ma urzędu konsularnego Turcji lub Turcja w ciągu trzech dni roboczych nie wydała dokumentu podróży, uznaje się, że akceptuje ona zastosowanie standardowego dokumentu podróży UE do celów wydalenia ⁽¹⁾.
4. Jeżeli z przyczyn prawnych lub faktycznych dana osoba nie może zostać przekazana w okresie ważności pierwotnie wydanego „awaryjnego dokumentu podróży dla cudzoziemców”, organy Turcji w ciągu trzech dni roboczych przedłużają okres ważności „awaryjnego dokumentu podróży dla cudzoziemców” lub w razie konieczności wydają nowy „awaryjny dokument podróży dla cudzoziemców” z takim samym okresem ważności. W przypadku gdy w danym państwie członkowskim nie ma urzędu konsularnego Turcji lub Turcja w ciągu trzech dni roboczych nie wydała dokumentu podróży, uznaje się, że akceptuje ona zastosowanie standardowego dokumentu podróży UE do celów wydalenia ⁽²⁾.

SEKCJA II

OBOWIĄZKI UNII W ZAKRESIE READMISJI

Artykuł 5

Readmisja własnych obywateli

1. Na wniosek Turcji i bez podejmowania przez Turcję żadnych dodatkowych formalności, innych niż przewidziane w niniejszej umowie, państwo członkowskie dokonuje readmisji wszystkich osób, które nie spełniają obowiązujących warunków wjazdu, przebywania lub pobytu na terytorium Turcji lub przestały spełniać te warunki, o ile na podstawie art. 9 ustalono, że osoby te są obywatelami tego państwa członkowskiego.
2. Państwo członkowskie dokonuje również readmisji:
 - niebędących w związku małżeńskim małoletnich dzieci osób, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, niezależnie od ich miejsca urodzenia czy obywatelstwa, chyba że mają one niezależne prawo pobytu w Turcji lub wspomniane niezależne prawo pobytu przysługuje drugiemu z rodziców, który ma prawo opieki nad danymi dziećmi;
 - posiadających inne obywatelstwo małżonków osób, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, o ile mają oni prawo wjazdu i pobytu bądź przyznaje się im prawo wjazdu i pobytu na terytorium państwa członkowskiego rozpatrującego wniosek, chyba że mają oni niezależne prawo pobytu w Turcji lub państwo rozpatrujące wniosek dowiedzie, że zgodnie z jego krajowym ustawodawstwem dane małżeństwo nie jest prawnie uznane.
3. Państwo członkowskie dokonuje także readmisji osób, które — na podstawie jego ustawodawstwa — wraz z wjazdem na terytorium Turcji zostały pobawione obywatelstwa państwa członkowskiego lub się go zrzekły, chyba że osoby takie otrzymały ze strony Turcji przynajmniej zapewnienie uzyskania naturalizacji.

⁽¹⁾ W formie określonej w zaleceniu Rady UE z dnia 30 listopada 1994 r.

⁽²⁾ Tamże.

4. Po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku o readmisję przez państwo członkowskie rozpatrujące wniosek lub — w stosownych przypadkach — po upływie terminów określonych w art. 11 ust. 2 właściwa misja dyplomatyczna lub urząd konsularny tego państwa członkowskiego wydaje, niezależnie od woli osoby, która ma podlegać readmisji, w ciągu trzech dni roboczych dokument podróży wymagany na potrzeby powrotu osoby, która ma podlegać readmisji, o trzymiesięcznym okresie ważności. W przypadku gdy w Turcji nie ma misji dyplomatycznej ani urzędu konsularnego danego państwa członkowskiego lub jeżeli państwo członkowskie rozpatrujące wniosek nie wydało w ciągu trzech dni roboczych dokumentu podróży, za niezbędny dokument podróży na potrzeby readmisji danej osoby uznaje się odpowiedź na wniosek o readmisję.

5. Jeżeli z przyczyn prawnych lub faktycznych dana osoba nie może zostać przekazana w okresie ważności pierwotnie wydanego dokumentu podróży, właściwa misja dyplomatyczna lub urząd konsularny zainteresowanego państwa członkowskiego wydaje w ciągu trzech dni roboczych nowy dokument podróży z takim samym okresem ważności. W przypadku gdy w Turcji nie ma misji dyplomatycznej ani urzędu konsularnego danego państwa członkowskiego lub jeżeli państwo członkowskie rozpatrujące wniosek nie wydało w ciągu trzech dni roboczych dokumentu podróży, za niezbędny dokument podróży na potrzeby readmisji danej osoby uznaje się odpowiedź na wniosek o readmisję.

Artykuł 6

Readmisja obywateli państw trzecich i bezpaństwowców

1. Na wniosek Turcji i bez podejmowania przez Turcję żadnych dodatkowych formalności, innych niż przewidziane w niniejszej umowie, państwo członkowskie dokonuje readmisji wszystkich obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców, którzy nie spełniają obowiązujących warunków wjazdu, przebywania lub pobytu na terytorium Turcji lub przestały spełniać te warunki, o ile na podstawie art. 10 ustalono, że osoby te:

- a) posiadają w chwili składania wniosku o readmisję ważną wizę wydaną przez państwo członkowskie rozpatrujące wniosek i wjechały na terytorium Turcji bezpośrednio z terytorium państwa członkowskiego rozpatrującego wniosek; lub
- b) posiadają dokument pobytowy wydany przez państwo członkowskie rozpatrujące wniosek; lub
- c) nielegalnie i bezpośrednio wjechały na terytorium Turcji po pobycie na terytorium państwa członkowskiego rozpatrującego wniosek bądź po transzycie przez terytorium tego państwa członkowskiego.

2. Obowiązek readmisji przewidziany w ust. 1 niniejszego artykułu nie ma zastosowania, gdy:

- a) obywatel państwa trzeciego lub bezpaństwowiec znalazł się na terenie międzynarodowego portu lotniczego państwa członkowskiego rozpatrującego wniosek jedynie w związku z tranzytem lotniczym; lub
- b) Turcja wydała obywatelowi państwa trzeciego lub bezpaństwowcowi wizę, która została wykorzystana przez tę osobę na potrzeby wjazdu na terytorium Turcji, chyba że osoba ta jest w posiadaniu wizy lub dokumentu pobytowego, które zostały wydane przez państwo członkowskie rozpatrujące wniosek, a ich okres ważności upływa w późniejszym terminie; lub
- c) obywatel państwa trzeciego lub bezpaństwowiec korzysta z prawa bezwizowego wjazdu na terytorium Turcji.

3. Obowiązek readmisji, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, dotyczy tego państwa członkowskiego, które wydało wizę lub dokument pobytowy. Jeśli wizę lub dokument pobytowy wydały dwa państwa członkowskie lub większa ich liczba, obowiązek readmisji określony w ust. 1 stosuje się do tego państwa członkowskiego, które wydało dokument o dłuższym okresie ważności, lub — jeśli okres ważności jednego lub kilku z takich dokumentów upłynął — dokument, który jest nadal ważny. Jeżeli upłynął okres ważności wszystkich dokumentów, obowiązek readmisji określony w ust. 1 stosuje się do tego państwa członkowskiego, które wydało dokument z najpóźniejszą datą ważności. Jeżeli nie da się tego ustalić, obowiązek readmisji określony w ust. 1 stosuje się do tego państwa członkowskiego, które dana osoba opuściła najpóźniej.

4. Po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku o readmisję przez państwo członkowskie rozpatrujące wniosek lub — w stosownych przypadkach — po upływie terminów określonych w art. 11 ust. 2 organy państwa członkowskiego wydają, w razie konieczności, w ciągu trzech dni roboczych osobie, której readmisja została zaakceptowana, dokument podróży o co najmniej trzymiesięcznym okresie ważności, wymagany na potrzeby powrotu tej osoby. W przypadku gdy w Turcji nie ma misji dyplomatycznej ani urzędu konsularnego danego państwa członkowskiego lub jeżeli państwo członkowskie nie wydało w ciągu trzech dni roboczych dokumentu podróży, uznaje się, że akceptuje ono zastosowanie standardowego dokumentu podróży UE do celów wydalenia ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Tamże.

5. Jeżeli z przyczyn prawnych lub faktycznych dana osoba nie może zostać przekazana w okresie ważności pierwotnie wydanego dokumentu podróży, organy państwa członkowskiego w ciągu trzech dni roboczych przedłużają okres ważności dokumentu podróży lub, w razie konieczności, wydają nowy dokument podróży z takim samym okresem ważności. W przypadku gdy w Turcji nie ma misji dyplomatycznej ani urzędu konsularnego danego państwa członkowskiego lub jeżeli państwo członkowskie nie wydało w ciągu trzech dni roboczych dokumentu podróży, uznaje się, że akceptuje ono zastosowanie standardowego dokumentu podróży UE do celów wydalenia ⁽¹⁾.

SEKCJA III

PROCEDURA READMISJI

Artykuł 7

Zasady

1. Państwa członkowskie i Turcja dołożą wszelkich starań, aby przekazywać osoby, o których mowa w art. 4 i 6, bezpośrednio do kraju pochodzenia. W tym celu procedury stosowania niniejszego ustępu zostaną określone na podstawie art. 19 ust. 1 lit. b). Postanowienia niniejszego ustępu nie mają zastosowania w przypadkach, w których zastosowanie ma procedura przyspieszona na podstawie ust. 4 niniejszego artykułu.

2. Z zastrzeżeniem ust. 3 niniejszego artykułu, przekazanie osoby, która ma podlegać readmisji na podstawie jednego z obowiązków określonych w art. 3-6, wymaga złożenia wniosku o readmisję do właściwego organu państwa rozpatrującego wniosek.

3. Jeżeli osoba, która ma podlegać readmisji, jest w posiadaniu ważnego dokumentu podróży lub dowodu tożsamości oraz — w przypadku obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców — ważnej wizy wykorzystanej przez tę osobę w celu wjazdu na terytorium państwa rozpatrującego wniosek lub dokumentu pobytowego państwa rozpatrującego wniosek, przekazanie takiej osoby odbywa się bez konieczności dostarczenia przez państwo składające wniosek właściwemu organowi państwa rozpatrującego wniosek wniosku o readmisję lub pisemnego oświadczenia, o którym mowa w art. 12 ust. 1.

Poprzedni akapit nie narusza prawa właściwych organów do zweryfikowania na granicy tożsamości osób podlegających readmisji.

4. Bez uszczerbku dla ust. 3 niniejszego artykułu, jeśli państwo składające wniosek zatrzymało daną osobę w rejonie przygranicznym po tym, jak nielegalnie przekroczyła granicę, przybywając bezpośrednio z terytorium państwa rozpatrującego wniosek, państwo składające wniosek może złożyć wniosek o readmisję w ciągu trzech dni roboczych od chwili zatrzymania tej osoby (procedura przyspieszona).

Artykuł 8

Treść wniosku o readmisję

1. Wniosek o readmisję powinien w miarę możliwości zawierać następujące informacje:
 - a) dane określające tożsamość osoby, która ma podlegać readmisji (np. imiona, nazwiska, datę i — o ile to możliwe — miejsce urodzenia oraz ostatnie miejsce pobytu), a w stosownych przypadkach także dane określające tożsamość małoletnich dzieci niebędących w związku małżeńskim lub małżonków;
 - b) w przypadku własnych obywateli: wskazanie środków stanowiących dowód lub dowód *prima facie* potwierdzający obywatelstwo, zgodnie z wytycznymi odpowiednio załączników 1 i 2;
 - c) w przypadku obywateli państw trzecich i bezpaństwowców: wskazanie środków stanowiących dowód lub dowód *prima facie* potwierdzający spełnienie warunków readmisji obywateli państw trzecich i bezpaństwowców, zgodnie z wytycznymi odpowiednio załączników 3 i 4;
 - d) zdjęcie osoby, która ma podlegać readmisji.

⁽¹⁾ Tamże.

2. Wniosek o readmisję powinien w miarę możliwości zawierać następujące informacje:
 - a) oświadczenie stwierdzające, że osoba, która ma być przekazana, może potrzebować pomocy lub opieki, pod warunkiem że osoba ta wyraziła jednoznaczną zgodę na takie oświadczenie;
 - b) wszelkie inne środki ochrony, bezpieczeństwa bądź informacje dotyczące stanu zdrowia danej osoby, jakie mogą być niezbędne w poszczególnych przypadkach przekazywania.
3. Bez uszczerbku dla art. 7 ust. 3 wszelkie wnioski o readmisję są składane na piśmie i za pośrednictwem wspólnego formularza załączonego do niniejszej umowy w formie załącznika nr 5.
4. Wniosek o readmisję może być przekazany za pośrednictwem wszelkich środków komunikacji, w tym środków komunikacji elektronicznej, np. faksu, poczty elektronicznej itp.
5. Bez uszczerbku dla art. 11 ust. 2 odpowiedź na wniosek o readmisję zostanie udzielona na piśmie.

Artykuł 9

Dowody potwierdzające obywatelstwo

1. Dowód potwierdzający obywatelstwo na podstawie art. 3 ust. 1 oraz art. 5 ust. 1 może być w szczególności oparty na dokumentach wymienionych w załączniku nr 1 do niniejszej umowy. Jeżeli dokumenty takie zostały przedstawione, odpowiednio państwa członkowskie lub Turcja uznają obywatelstwo na potrzeby niniejszej umowy. Dowód potwierdzający obywatelstwo nie może być oparty na fałszywych dokumentach.
2. Dowód *prima facie* potwierdzający obywatelstwo na mocy art. 3 ust. 1 i art. 5 ust. 1 przedstawia się w szczególności za pomocą dokumentów wymienionych w załączniku 2 do niniejszej umowy, nawet gdy upłynął ich okres ważności. Jeżeli dokumenty takie zostały przedstawione, państwa członkowskie i Turcja uznają na potrzeby niniejszej umowy, że obywatelstwo zostało ustalone, chyba że w następstwie dochodzenia oraz w terminach określonych w art. 11 państwo rozpatrujące wniosek dowiedzie czegoś innego. Dowód *prima facie* potwierdzający obywatelstwo nie może być oparty na fałszywych dokumentach.
3. Jeśli nie można okazać żadnego z dokumentów wymienionych w załączniku 1 lub 2, właściwe przedstawicielstwa dyplomatyczne i konsulaty danego państwa rozpatrującego wniosek podejmują, na prośbę zawartą we wniosku o readmisję złożonym przez państwo składające wniosek, czynności zmierzające do przeprowadzenia bez zbędnej zwłoki, w ciągu siedmiu dni roboczych od daty złożenia wniosku, rozmowy z osobą, która ma podlegać readmisji, w celu ustalenia jej obywatelstwa. Jeżeli w państwie składającym wniosek nie ma przedstawicielstw dyplomatycznych ani konsulatów państwa rozpatrującego wniosek, to ostatnie podejmuje niezbędne czynności zmierzające do przeprowadzenia bez zbędnej zwłoki, najpóźniej w ciągu siedmiu dni roboczych od daty złożenia wniosku, rozmowy z osobą, która ma podlegać readmisji. Procedurę dotyczącą takich rozmów można ustalić w protokołach wykonawczych, o których mowa w art. 20 niniejszej umowy.

Artykuł 10

Dowody dotyczące obywateli państw trzecich i bezpaństwowców

1. Dowody potwierdzające warunki readmisji obywateli państw trzecich i bezpaństwowców określone w art. 4 ust. 1 i art. 6 ust. 1 oparte są w szczególności na środkach dowodowych wymienionych w załączniku 3 do niniejszej umowy. Dowody potwierdzające warunki readmisji nie mogą być oparte na fałszywych dokumentach.
2. Dowody *prima facie* potwierdzające warunki readmisji obywateli państw trzecich i bezpaństwowców określone w art. 4 ust. 1 i art. 6 ust. 1 oparte są w szczególności na środkach dowodowych wymienionych w załączniku 4 do niniejszej umowy; nie mogą się one opierać na fałszywych dokumentach. Jeżeli takie dowody *prima facie* zostały przedstawione, państwa członkowskie i Turcja uznają warunki za ustalone, chyba że w następstwie dochodzenia oraz w terminach określonych w art. 11 państwo rozpatrujące wniosek dowiedzie czegoś innego.
3. O bezprawnym charakterze wjazdu, przebywania lub pobytu decyduje brak w dokumentach podróży danej osoby koniecznej wizy lub innego zezwolenia na pobyt na terytorium państwa składającego wniosek. Dowodem *prima facie* bezprawnego wjazdu, przebywania lub pobytu jest także pisemne oświadczenie państwa składającego wniosek, że dana osoba nie posiada niezbędnych dokumentów podróży, wizy lub dokumentu pobytowego.

Artykuł 11

Terminy

1. Właściwy organ państwa składającego wniosek musi złożyć wniosek o readmisję do właściwego organu państwa rozpatrującego wniosek w ciągu sześciu miesięcy po dniu uzyskania informacji, że obywatel państwa trzeciego lub bezpaństwowiec nie spełnia obowiązujących warunków wjazdu, przebywania lub pobytu bądź przestał spełniać te warunki.

Jeżeli obywatel państwa trzeciego lub bezpaństwowiec wjechał na terytorium państwa składającego wniosek przed dniem, w którym art. 4 i 6 zaczynają mieć zastosowanie na podstawie art. 24 ust. 3, bieg terminu, o którym mowa w poprzednim zdaniu, rozpoczyna się od dnia, w którym art. 4 i 6 zaczynają mieć zastosowanie.

Jeśli istnieją prawne lub faktyczne przeszkody uniemożliwiające złożenie wniosku w terminie, na wniosek państwa składającego wniosek termin ten przedłuża się, ale wyłącznie do czasu ustąpienia przeszkód.

2. Odpowiedź na wniosek o readmisję musi być udzielona na piśmie:

- w ciągu pięciu dni roboczych, w przypadku gdy wniosek złożono w ramach procedury przyspieszonej (art. 7 ust. 4);
- bez zbędnej zwłoki oraz w każdym wypadku w ciągu maksymalnie 25 dni kalendarzowych we wszystkich pozostałych przypadkach, z wyjątkiem sytuacji, w których okres zatrzymania wstępnego w prawie krajowym państwa składającego wniosek jest krótszy; w takim przypadku zastosowanie ma ten ostatni okres. Jeżeli istnieją przeszkody prawne lub faktyczne uniemożliwiające udzielenie odpowiedzi na wniosek w terminie, termin ten, na uzasadniony wniosek, może zostać przedłużony do maksymalnie 60 dni kalendarzowych, z wyjątkiem sytuacji, w której maksymalny okres zatrzymania w prawie krajowym państwa składającego wniosek jest krótszy od 60 dni lub równy 60 dniom.

Bieg terminu na udzielenie odpowiedzi rozpoczyna się od daty otrzymania wniosku o readmisję. W przypadku braku odpowiedzi w tym terminie zgodę na przekazanie danej osoby uważa się za udzieloną.

Odpowiedź na wniosek o readmisję może być przekazywana za pośrednictwem wszelkich środków komunikacji, w tym środków komunikacji elektronicznej, np. faksu, poczty elektronicznej itp.

3. Po uzyskaniu zgody bądź w stosownych przypadkach po upływie terminów określonych w ust. 2 niniejszego artykułu przekazanie danej osoby następuje w ciągu trzech miesięcy. Na wniosek państwa składającego wniosek termin ten może zostać przedłużony o czas potrzebny do usunięcia przeszkód prawnych lub praktycznych.

4. Odrzucenie wniosku o readmisję musi mieć formę pisemną i zawierać uzasadnienie.

Artykuł 12

Formy przekazania i rodzaje transportu

1. Nie naruszając art. 7 ust. 3, przed przekazaniem danej osoby właściwe organy państwa składającego wniosek powiadamiają — na piśmie z wyprzedzeniem co najmniej 48 godzin — właściwe organy państwa rozpatrującego wniosek o dacie przekazania, miejscu wjazdu i ewentualnej eskorcie oraz podają inne informacje związane z przekazaniem.

2. Transport może się odbyć drogą powietrzną, lądową lub morską. W przypadku przekazania danej osoby drogą lotniczą nie ma obowiązku korzystania z usług krajowych przewoźników Turcji lub państw członkowskich; można korzystać zarówno z regularnych, jak i czarterowych połączeń lotniczych. W przypadku przekazania odbywającego się pod eskortą nie musi się ona ograniczać do uprawnionych osób z państwa składającego wniosek, jednak osoby te muszą być osobami uprawnionymi przez Turcję lub którekolwiek państwo członkowskie.

Artykuł 13

Omyłkowa readmisja

Państwo składające wniosek ponownie przyjmuje każdą osobę przyjętą w ramach readmisji przez państwo rozpatrujące wniosek, jeżeli w okresie trzech miesięcy po przekazaniu tej osoby ustalono, że wymogi określone w art. 3–6 niniejszej umowy nie są spełnione.

W takich przypadkach oraz z wyłączeniem wszystkich kosztów transportu danej osoby, które w myśl poprzedniego ustępu ponosi państwo składające wniosek, postanowienia proceduralne niniejszej umowy stosuje się odpowiednio oraz przekazuje wszystkie dostępne informacje dotyczące rzeczywistej tożsamości i obywatelstwa osoby, która ma być ponownie przyjęta.

SEKCJA IV

TRANZYT

Artykuł 14

Zasady tranzytu

1. Państwa członkowskie i Turcja powinny ograniczyć tranzyt obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców do przypadków, w których niemożliwe jest przewiezienie ich bezpośrednio do państwa będącego miejscem przeznaczenia.
2. Turcja zezwala na tranzyt obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców przez swoje terytorium na wniosek państwa członkowskiego, a państwo członkowskie zezwala na tranzyt obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców przez swoje terytorium na wniosek Turcji, pod warunkiem że zapewniono dalszą podróż przez ewentualne inne państwa tranzytu oraz readmisję przez kraj przeznaczenia.
3. Turcja lub państwo członkowskie mogą odmówić zgody na tranzyt przez swoje terytorium:
 - a) jeśli obywatel państwa trzeciego lub bezpaństwowiec narażony jest w państwie będącym miejscem przeznaczenia lub w innym państwie tranzytu na realne ryzyko tortur, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania czy ukarania, karę śmierci lub prześladowania ze względu na rasę, religię, narodowość, przynależność do określonej grupy społecznej lub przekonania polityczne; lub
 - b) jeśli obywatel państwa trzeciego lub bezpaństwowiec podlega sankcjom karnym w państwie rozpatrującym wniosek lub innym państwie tranzytu; lub
 - c) ze względu na zdrowie publiczne, bezpieczeństwo wewnętrzne, porządek publiczny lub inne narodowe interesy państwa rozpatrującego wniosek.
4. Turcja lub państwo członkowskie mogą cofnąć każde zezwolenie, jeśli po jego wydaniu pojawią się lub wyjdą na jaw okoliczności, o których mowa w ust. 3 niniejszego artykułu, stanowiące przeszkodę dla operacji tranzytu, lub jeśli przestanie być zapewniona dalsza podróż przez inne państwa tranzytowe lub odbiór w kraju przeznaczenia. W takim przypadku państwo składające wniosek w razie konieczności niezwłocznie przyjmuje z powrotem danego obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca.

Artykuł 15

Procedura tranzytowa

1. Wniosek tranzytowy musi zostać złożony na piśmie do właściwego organu państwa rozpatrującego wniosek i musi zawierać następujące informacje:
 - a) rodzaj tranzytu (powietrzny, morski lub lądowy), inne możliwe państwa tranzytu i przewidziany końcowy cel podróży;
 - b) szczegółowe informacje o danej osobie (np. imię, nazwisko, nazwisko panięskie, inne używane imiona/nazwiska lub imiona/nazwiska, pod jakimi dana osoba jest znana lub pseudonimy, datę urodzenia, płeć i — jeśli to możliwe — miejsce urodzenia, obywatelstwo, język ojczysty, rodzaj i numer dokumentu podróży);
 - c) przewidywane miejsce wjazdu, termin przekazania osoby i użycie eskorty;
 - d) oświadczenie, że zdaniem państwa składającego wniosek spełnione są warunki określone w art. 14 ust. 2 oraz że nie są znane żadne powody mogące uzasadniać odmowę zgodnie z art. 14 ust. 3.

Wspólny formularz wniosku tranzytowego znajduje się w załączniku 6 do niniejszej umowy.

Wniosek tranzytowy może być składany za pośrednictwem wszelkich środków komunikacji, w tym środków komunikacji elektronicznej, np. faksu, poczty elektronicznej itp.

2. Państwo rozpatrujące wniosek informuje na piśmie państwo składające wniosek w ciągu pięciu dni kalendarzowych od otrzymania wniosku o jego przyjęciu, potwierdzając nazwę miejsca wjazdu i planowany czas odebrania danej osoby, lub też informuje o odmowie przyjęcia wniosku, podając powody takiej decyzji. W przypadku braku odpowiedzi w ciągu pięciu dni roboczych zgodę na tranzyt uznaje się za udzieloną.

Odpowiedź na wniosek tranzytowy może być przekazywana za pośrednictwem wszelkich środków komunikacji, w tym środków komunikacji elektronicznej, np. faksu, poczty elektronicznej itp.

3. Jeśli tranzyt odbywa się drogą lotniczą, osoba, która podlega readmisji, oraz ewentualne osoby ją eskortujące są zwolnione z obowiązku uzyskania lotniskowych wiz tranzytowych.

4. Właściwe organy państwa rozpatrującego wniosek, pod warunkiem przeprowadzenia wzajemnych konsultacji, udzielają niezbędnej pomocy przy tranzycie, w szczególności poprzez nadzorowanie osób podlegających readmisji oraz zapewnienie właściwych do tego celu udogodnień.

SEKCJA V

KOSZTY

Artykuł 16

Koszty transportu oraz tranzytu

Nie naruszając art. 23 oraz nie naruszając prawa właściwych organów do odzyskania kosztów związanych z readmisją od osoby, która ma podlegać readmisji, w tym od osób, o których mowa w art. 3 ust. 2 oraz w art. 5 ust. 2, lub od osób trzecich, wszelkie koszty transportu poniesione w związku z operacją readmisji i tranzytu na podstawie niniejszej umowy do miejsca przekroczenia granicy państwa rozpatrującego wniosek w odniesieniu do wniosków na podstawie sekcji I oraz II umowy lub do granicy państwa przeznaczenia w odniesieniu do wniosków na podstawie sekcji IV umowy są ponoszone przez państwo składające wniosek.

SEKCJA VI

OCHRONA DANYCH I KLAUZULA BRAKU WPŁYWU

Artykuł 17

Ochrona danych

Przekazanie danych osobowych może nastąpić jedynie wówczas, gdy takie przekazanie jest konieczne do wykonania niniejszej umowy przez właściwe organy Turcji lub państwa członkowskiego, zależnie od przypadku. Przetwarzanie i obsługa danych osobowych w indywidualnym przypadku podlega ustawodawstwu krajowemu Turcji i — w przypadku gdy administratorem danych jest właściwy organ państwa członkowskiego — przepisom dyrektywy 95/46/WE oraz ustawodawstwu krajowemu tego państwa członkowskiego przyjętemu zgodnie ze tą dyrektywą. Dodatkowo zastosowanie mają następujące zasady:

- a) dane osobowe muszą być przetwarzane uczciwie i zgodnie z prawem;
- b) dane osobowe muszą być zbierane w określonym, jednoznacznym i prawnie dopuszczonym celu związanym z wykonaniem niniejszej umowy i nie mogą być dalej przetwarzane przez organ przekazujący ani organ, który je przyjmuje, w sposób niezgodny z tym celem;
- c) dane osobowe muszą być adekwatne do potrzeb i istotne dla danej sprawy oraz nie mogą wykraczać poza cel, w jakim są gromadzone lub przetwarzane; w szczególności przekazane dane osobowe mogą dotyczyć wyłącznie:
 - szczegółowych informacji o osobie, która ma zostać przekazana (np. imiona, nazwiska, wszelkie poprzednie imiona i nazwiska, imiona i nazwiska, pod jakimi jest znana, pseudonimy, płeć, stan cywilny, data i miejsce urodzenia oraz obecne i ewentualne poprzednie obywatelstwo),
 - paszportu, dowodu tożsamości lub prawa jazdy (numer, okres ważności, data wystawienia, nazwa organu wystawiającego dokument, miejsce wystawienia),
 - miejsc lądowań i trasy podróży,
 - innych informacji koniecznych do ustalenia tożsamości osoby, która ma zostać przekazana, lub do zbadania wymogów dotyczących readmisji zgodnie z niniejszą umową;

- d) dane osobowe muszą być dokładne i w razie konieczności aktualizowane;
- e) dane osobowe muszą być przechowywane w formie umożliwiającej identyfikację osób, których dane te dotyczą, przez okres nie dłuższy niż jest to konieczne do realizacji celu, w jakim zostały zebrane lub w jakim są przetwarzane;
- f) zarówno organ, który przekazuje dane osobowe, jak i ten, który je przyjmuje, podejmują wszelkie uzasadnione kroki w celu zapewnienia, odpowiednio, sprostowania, usunięcia lub zablokowania danych osobowych, w przypadku gdy ich przetwarzanie nie jest zgodne z postanowieniami niniejszego artykułu, zwłaszcza w przypadku gdy nie są one adekwatne do potrzeb, nie są istotne dla danej sprawy lub wykraczają poza cel ich przetwarzania. Dotyczy to także zgłaszania drugiej Stronie wszelkich przypadków sprostowania, usunięcia lub zablokowania danych;
- g) organ, który przyjmuje dane, informuje organ przekazujący dane na wniosek tego ostatniego o sposobie wykorzystania przekazanych danych i uzyskanych wynikach;
- h) dane osobowe mogą być przekazywane wyłącznie właściwym organom. Udostępnienie otrzymanych danych innym organom wymaga uprzedniej zgody organu przekazującego;
- i) właściwe organy przekazujące i otrzymujące dane osobowe są zobowiązane do prowadzenia pisemnego rejestru przekazywanych i otrzymywanych danych.

Artykuł 18

Klauzula braku wpływu

1. Niniejsza umowa nie narusza praw, obowiązków i zakresu odpowiedzialności Unii, państw członkowskich ani Turcji, wynikających z prawa międzynarodowego, w tym z międzynarodowych konwencji, w których są one stroną, a w szczególności z:

- Konwencji dotyczącej statusu uchodźców z dnia 28 lipca 1951 r., zmienionej Protokołem dotyczącym statusu uchodźców z dnia 31 stycznia 1967 r.,
- europejskiej Konwencji z dnia 4 listopada 1950 r. o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności,
- konwencji międzynarodowych określających państwo odpowiedzialne za badanie złożonych wniosków o azyl,
- Konwencji w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania z dnia 10 grudnia 1984 r.,
- w stosownych przypadkach, Europejskiej konwencji osiedleńczej z 13 grudnia 1955 r.,
- konwencji międzynarodowych dotyczących ekstradycji i tranzytu,
- wielostronnych konwencji międzynarodowych i umów o readmisji cudzoziemców.

2. Niniejsza umowa w pełni przestrzega praw i obowiązków, w tym praw i obowiązków osób, które legalnie przebywają oraz pracują bądź przebywały lub pracowały na terytorium jednej ze Stron, ustanowionych postanowieniami umowy z dnia 12 września 1963 r. ustanawiającej stowarzyszenie między Europejską Wspólnotą Gospodarczą a Turcją, jej protokołów dodatkowych, stosownych decyzji rady stowarzyszenia oraz stosownego orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

3. Stosowanie niniejszej umowy nie narusza praw i gwarancji proceduralnych osób, które są przedmiotem postępowania w sprawie powrotu, określonych w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/115/WE z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie wspólnych norm i procedur stosowanych przez państwa członkowskie w odniesieniu do powrotów nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich ⁽¹⁾, w szczególności w odniesieniu do ich dostępu do porady prawnej, informacji, tymczasowego zawieszenia wykonania decyzji w sprawie powrotu oraz dostępu do środków odwoławczych.

4. Stosowanie niniejszej umowy nie narusza praw i gwarancji proceduralnych osób, które ubiegają się o azyl, zgodnie z dyrektywą Rady 2003/9/WE ustanawiającą minimalne normy dotyczące przyjmowania osób ubiegających się o azyl ⁽²⁾ oraz dyrektywą Rady 2005/85/WE w sprawie ustanowienia minimalnych norm dotyczących procedur nadawania i cofania statusu uchodźcy w państwach członkowskich ⁽³⁾ oraz w szczególności w odniesieniu do prawa pozostania w państwie członkowskim do czasu rozpatrzenia wniosku o azyl.

⁽¹⁾ Dz.U. L 348 z 24.12.2008, s. 98.

⁽²⁾ Dz.U. L 31 z 6.2.2003, s. 18.

⁽³⁾ Dz.U. L 326 z 13.12.2005, s. 13.

5. Stosowanie niniejszej umowy nie narusza praw i gwarancji proceduralnych osób będących w posiadaniu zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego przyznanego na podstawie dyrektywy Rady 2003/109/WE dotyczącej statusu obywateli państw trzecich będących rezydentami długoterminowymi.
6. Stosowanie niniejszej umowy nie narusza praw i gwarancji proceduralnych osób, którym przyznano prawo pobytu na podstawie dyrektywy Rady 2003/86/WE w sprawie prawa do łączenia rodzin.
7. Postanowienia niniejszej umowy nie uniemożliwiają zorganizowania powrotu danej osoby na mocy innych formalnych lub nieformalnych uzgodnień.

SEKCJA VII

WYKONANIE I STOSOWANIE

Artykuł 19

Wspólny Komitet ds. Readmisji

1. Umawiające się Strony udzielają sobie wzajemnie pomocy prawnej w stosowaniu i ustalaniu wykładni niniejszej umowy. W tym celu strony ustanawiają Wspólny Komitet ds. Readmisji (dalej zwany „komitetem”), którego zadania obejmują w szczególności:
 - a) monitorowanie stosowania niniejszej umowy;
 - b) podejmowanie decyzji w sprawie zasad wykonawczych niezbędnych do jednolitego stosowania niniejszej umowy;
 - c) prowadzenie regularnej wymiany informacji na temat protokołów wykonawczych sporządzanych przez poszczególne państwa członkowskie i Turcję zgodnie z art. 20;
 - d) zalecanie wprowadzania zmian do niniejszej umowy i jej załączników.
2. Decyzje komitetu są dla Umawiających się Stron wiążące w następstwie wszelkich niezbędnych procedur wewnętrznych, które są wymagane na mocy prawa Umawiających się Stron.
3. W skład komitetu wchodzi przedstawiciele Turcji i Unii; Unię reprezentuje Komisja Europejska, wspomagana przez ekspertów z państw członkowskich.
4. Komitet zbiera się w razie potrzeby na wniosek jednej z Umawiających się Stron.
5. Komitet ustanawia swój regulamin wewnętrzny.

Artykuł 20

Protokoły wykonawcze

1. Na wniosek państwa członkowskiego lub Turcji, Turcja i państwo członkowskie sporządzają protokół wykonawczy zawierający między innymi zasady dotyczące:
 - a) wyznaczania właściwych organów, przejść granicznych i wymiany punktów kontaktowych;
 - b) warunków powrotu osób pod eskortą, w tym tranzytu eskortowanych obywateli państw trzecich i bezpaństwowców;
 - c) środków i dokumentów uzupełniających te wymienione w załącznikach 1–4 do niniejszej umowy;
 - d) zasad readmisji w przypadku procedury przyspieszonej;
 - e) procedury przeprowadzania rozmów.
2. Protokoły wykonawcze, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu wchodzi w życie dopiero po ich zgłoszeniu komitetowi ds. readmisji, o którym mowa w art. 19.

3. Turcja zgadza się stosować wszelkie postanowienia protokołu wykonawczego uzgodnionego z jednym państwem członkowskim również w jej stosunkach z każdym innym państwem członkowskim na wniosek tego ostatniego, z zastrzeżeniem praktycznej wykonalności ich stosowania w odniesieniu do Turcji.

Państwa członkowskie zgadzają się stosować wszelkie postanowienia protokołu wykonawczego uzgodnionego między Turcją a jakimkolwiek innym państwem członkowskim również w ich stosunkach z Turcją na wniosek tej ostatniej, z zastrzeżeniem praktycznej wykonalności ich stosowania w odniesieniu do tych państw członkowskich.

Artykuł 21

Związek z dwustronnymi umowami o readmisji lub uzgodnieniami państw członkowskich

Bez uszczerbku dla art. 24 ust. 3 postanowienia niniejszej umowy są nadrzędne wobec postanowień wszelkich wiążących prawnie instrumentów dotyczących readmisji osób przebywających bez zezwolenia, które zostały zawarte lub mogą zgodnie z art. 20 zostać zawarte między poszczególnymi państwami członkowskimi a Turcją w zakresie, w jakim takie postanowienia są niezgodne z postanowieniami niniejszej umowy.

SEKCJA VIII

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Artykuł 22

Terytorialny zakres zastosowania

1. Z zastrzeżeniem ust. 2 niniejszego artykułu, niniejsza umowa ma zastosowanie do terytorium, na którym stosuje się Traktat o Unii Europejskiej, zgodnie z art. 52 tego Traktatu oraz art. 355 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, a także na terytorium Republiki Turcji.
2. Niniejsza umowa nie ma zastosowania do terytorium Królestwa Danii.

Artykuł 23

Pomoc techniczna

Obie Strony zgadzają się wykonywać niniejszą umowę w oparciu o zasady wspólnej odpowiedzialności, solidarności i równego partnerstwa w zakresie zarządzania ruchami migracyjnymi pomiędzy Turcją a Unią.

W tym kontekście Unia zobowiązuje się do udostępniania zasobów finansowych w celu udzielenia Turcji wsparcia w wykonaniu niniejszej umowy zgodnie z załączoną wspólną deklaracją w sprawie pomocy technicznej. Realizując te starania, Unia w szczególności skupi się na tworzeniu instytucji oraz potencjału. Wsparcie, o którym mowa, będzie realizowane z uwzględnieniem istniejących i przyszłych priorytetów, które zostaną wspólnie ustalone przez Unię i Turcję.

Artykuł 24

Wejście w życie, okres obowiązywania i rozwiązanie

1. Umawiające się Strony ratyfikują lub zatwierdzają niniejszą umowę zgodnie ze swoimi wewnętrznymi procedurami.
2. Z zastrzeżeniem ust. 3 niniejszego artykułu, niniejsza umowa wchodzi w życie pierwszego dnia drugiego miesiąca następującego po dniu wzajemnej notyfikacji dokonanej przez Umawiające się Strony o zakończeniu procedur, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu.

3. Obowiązki określone w art. 4 oraz 6 niniejszej umowy zaczną mieć zastosowanie dopiero trzy lata po dacie, o której mowa w ust. 2 niniejszego artykułu. W ciągu tych trzech lat mają one zastosowanie wyłącznie do bezpaństwowców i obywateli tych państw trzecich, z którymi Turcja zawarła dwustronne traktaty lub umowy o readmisji. W ciągu tych trzech lat dwustronne umowy o readmisji zawarte między poszczególnymi państwami członkowskimi a Turcją mają w dalszym ciągu zastosowanie w ich odpowiednim zakresie.
4. Niniejsza umowa zostaje zawarta na czas nieokreślony.
5. Każda z Umawiających się Stron może wypowiedzieć niniejszą umowę w drodze oficjalnego powiadomienia przekazanego drugiej Umawiającej się Stronie. Niniejsza umowa przestaje być stosowana po upływie sześciu miesięcy od dokonania powiadomienia.

Artykuł 25

Załączniki

Załączniki 1–6 stanowią integralną część niniejszej umowy.

Sporządzono w Ankarze dnia szesnastego grudnia roku dwa tysiące trzynastego w dwóch egzemplarzach w języku angielskim, bułgarskim, czeskim, duńskim, estońskim, fińskim, francuskim, greckim, hiszpańskim, litewskim, łotewskim, maltańskim, niderlandzkim, niemieckim, polskim, portugalskim, rumuńskim, słowackim, słoweńskim, szwedzkim, węgierskim, włoskim i tureckim, przy czym każdy z tych tekstów jest na równi autentyczny.

За Европейския съюз
 Por la Unión Europea
 За Evropskou unii
 For Den Europæiske Union
 Für die Europäische Union
 Euroopa Liidu nimel
 Για την Ευρωπαϊκή Ένωση
 For the European Union
 Pour l'Union européenne
 Per l'Unione europea
 Eiropas Savienības vārdā –
 Europos Sąjungos vardu
 Az Európai Unió részéről
 Ghall-Unjoni Ewropea
 Voor de Europese Unie
 W imieniu Unii Europejskiej
 Pela União Europeia
 Pentru Uniunea Europeană
 Za Európsku úniu
 Za Evropsko unijo
 Euroopan unionin puolesta
 För Europeiska unionen
 Avrupa Birliği Adına

За Република Турция
 Por la República de Turquía
 Za Tureckou republiku
 For Republikken Tyrkiet
 Für die Republik Türkei
 Türgi Vabariigi nimel
 Για τη Δημοκρατία της Τουρκίας
 For the Republic of Turkey
 Pour la république de Turquie
 Per la Repubblica di Turchia
 Turcijas Republikas vārdā –
 Turkijos Respublikos vardu
 A Török Köztársaság részéről
 Ghat-Turkija
 Voor de Republiek Turkije
 W imieniu Republiki Turcji
 Pela República da Turquia
 Pentru Republica Turcia
 Za Tureckú republiku
 Za Republiko Turčijo
 Turkin tasavallan puolesta
 För Republiken Turkiet
 Türkiye Cumhuriyeti Adına

ZAŁĄCZNIK 1

Wspólny wykaz dokumentów, których przedstawienie jest uznawane za dowód obywatelstwa**(Art. 3 ust. 1, art. 5 ust. 1 oraz art. 9 ust. 1)**

W przypadku gdy państwem rozpatrującym wniosek jest jedno z państw członkowskich lub Turcja:

- paszporty każdego rodzaju,
- laissez-passer wydane przez państwo rozpatrujące wniosek,
- dokumenty tożsamości każdego rodzaju (w tym dokumenty wystawione na czas określony i dokumenty tymczasowe),
- służbowe książeczki wojskowe i wojskowe dowody tożsamości,
- książeczki żeglarskie, legitymacje służbowe kapitanów jednostek morskich,
- zaświadczenia o obywatelstwie lub inne urzędowe dokumenty, w których wymieniono lub jednoznacznie wskazano obywatelstwo.

W przypadku gdy państwem rozpatrującym wniosek jest Turcja:

- potwierdzenie tożsamości w wyniku wyszukiwania w wizowym systemie informacyjnym (VIS) ⁽¹⁾,
- pozytywna identyfikacja dokonana na podstawie danych z rejestru wniosków wizowych tych państw członkowskich, które nie korzystają z wizowego systemu informacyjnego.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 767/2008 z dnia 9 lipca 2008 r. w sprawie wizowego systemu informacyjnego (VIS) oraz wymiany danych pomiędzy państwami członkowskimi na temat wiz krótkoterminowych (rozporządzenie w sprawie VIS), Dz.U. L 218 z 13.8.2008, s. 60.

ZAŁĄCZNIK 2

Wspólny wykaz dokumentów, których przedstawienie jest uznawane za dowód *prima facie* obywatelstwa**(Art. 3 ust. 1, art. 5 ust. 1 oraz art. 9 ust. 2)**

- kserokopie dokumentów wymienionych w załączniku 1 do niniejszej umowy,
- prawa jazdy lub ich kserokopie,
- akty urodzenia lub ich kserokopie,
- identyfikatory wydane przez przedsiębiorstwa lub ich kserokopie,
- pisemny protokół z oświadczeń świadków,
- pisemny protokół z oświadczeń złożonych przez daną osobę oraz język, jakim się ona posługuje, włącznie z wynikiem oficjalnego testu,
- wszelkie inne dokumenty mogące pomóc w ustaleniu obywatelstwa danej osoby, w tym dokumenty opatrzone zdjęciem, wystawione przez organy władzy w przypadku zaginięcia paszportu,
- dokumenty wyszczególnione w załączniku 1, które utraciły ważność,
- dokładne informacje dostarczone przez organy władzy i potwierdzone przez drugą Stronę.

ZAŁĄCZNIK 3

Wspólny wykaz dokumentów, które są uznawane za dowód potwierdzający spełnienie warunków readmisji obywateli państw trzecich i bezpaństwowców**(Art. 4 ust. 1, art. 6 ust. 1 oraz art. 10 ust. 1)**

- wiza lub dokument pobytowy wydane przez państwo rozpatrujące wniosek,
- stempel wjazdu/wyjazdu lub podobne potwierdzenie w dokumencie podróży danej osoby, w tym w dokumencie sfałszowanym, lub inny dowód wjazdu/wyjazdu (np. fotograficzny),
- dokumenty oraz wszelkiego rodzaju zaświadczenia lub rachunki (np. rachunki za hotel, karty wizyt u lekarzy/dentystów, karty wstępu do instytucji publicznych/prywatnych, umowy wynajmu samochodów, potwierdzenia płatności kartą kredytową itd.), które jednoznacznie wskazują, że dana osoba pozostawała na terytorium państwa rozpatrującego wniosek,
- imienne bilety lub listy pasażerów dotyczące podróży samolotem, pociągiem, autokarem lub statkiem, które wskazują na obecność i przedstawiają trasę podróży danej osoby po terytorium państwa rozpatrującego wniosek,
- informacje, które wskazują, że dana osoba korzystała z usług kurierskich lub usług biura podróży,
- oficjalny pisemny protokół z oświadczeń złożonych w szczególności przez pracowników służby granicznej lub innych świadków, którzy mogą potwierdzić, że dana osoba przekroczyła granicę,
- oficjalny pisemny protokół z oświadczenia zainteresowanej osoby złożonego w postępowaniu sądowym lub administracyjnym.

ZAŁĄCZNIK 4

Wspólny wykaz dokumentów, które są uznawane za dowód *prima facie* potwierdzający spełnienie warunków readmisji obywateli państw trzecich i bezpaństwowców**(Art. 4 ust. 1, art. 6 ust. 1 oraz art. 10 ust. 2)**

- wydany przez właściwe organy państwa składającego wniosek opis miejsca i okoliczności, w których dana osoba została przejęta po wjeździe na terytorium tego państwa,
- informacje odnoszące się do tożsamości lub pobytu danej osoby, dostarczone przez organizację międzynarodową (np. Wysokiego Komisarza Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców (UNHCR)),
- zgłoszenia/potwierdzenia informacji przez członków rodziny, współtowarzyszy podróży itd.,
- pisemny protokół z oświadczenia danej osoby.

ZAŁĄCZNIK 5

[godło Republiki Turcji]

.....

.....

(miejsowość i data)

.....

(oznaczenie właściwego organu państwa składającego wniosek)

Numer sprawy:

Do

.....

.....

(oznaczenie właściwego organu państwa rozpatrującego wniosek)

- PROCEDURA PRZYSPIESZONA (art. 7 ust. 4)
- WNIOSEK DOTYCZĄCY ROZMOWY (art. 9 ust. 3)

WNIOSEK O READMISJĘ
zgodnie z art. 8 Umowy z dnia r. między
Unią Europejską a Republiką Turcji
o readmisji osób przebywających nielegalnie

A. DANE OSOBOWE

1. Imię i nazwisko (podkreślić nazwisko):

.....

2. Nazwisko panieńskie:

.....

3. Data i miejsce urodzenia:

.....

4. Płeć i wygląd (wzrost, kolor oczu, znaki szczególne itp.):

.....

5. Znany(-a) również jako (wcześniejsze imiona i nazwiska, inne imiona i nazwiska używane przez daną osobę, imiona i nazwiska, pod jakimi jest znana, lub pseudonimy):

.....

6. Obywatelstwo i język:

.....

7. Stan cywilny: żonaty/zamężna kawaler/panna rozwiedziony/rozwiedziona
 wdowiec/wdowa

Jeśli żonaty/zamężna: imię i nazwisko małżonka

.....

imiona i wiek dzieci (jeśli są)

.....

8. Ostatni adres w państwie rozpatrującym wniosek:

.....

B. DANE OSOBOWE MAŁŻONKA (W STOSOWNYCH PRZYPADKACH)

1. Imię i nazwisko (podkreślić nazwisko):

.....

2. Nazwisko panieńskie:

.....

3. Data i miejsce urodzenia:

.....

4. Płeć i wygląd (wzrost, kolor oczu, znaki szczególne itp.):

.....

5. Znany(-a) również jako (wcześniejsze imiona i nazwiska, inne imiona i nazwiska używane przez daną osobę, imiona i nazwiska, pod jakimi jest znana, lub pseudonimy):

.....

6. Obywatelstwo i język:

.....

Zdjęcie

C. DANE OSOBOWE DZIECI (W STOSOWNYCH PRZYPADKACH)

1. Imię i nazwisko (podkreślić nazwisko):
.....2. Data i miejsce urodzenia:
.....3. Płeć i wygląd (wzrost, kolor oczu, znaki szczególne itp.):
.....4. Obywatelstwo i język:
.....

D. SZCZEGÓLNE OKOLICZNOŚCI ZWIĄZANE Z OSOBĄ PRZEKAZYWANĄ

1. Stan zdrowia

(np. wskazanie konieczności zapewnienia specjalnej opieki medycznej; łacińska nazwa ewentualnej choroby zakaźnej):
.....

2. Wskazanie osoby szczególnie niebezpiecznej

(np. podejrzenie popełnienia poważnego przestępstwa; agresywne zachowanie):
.....

E. ZAŁĄCZONE ŚRODKI DOWODOWE

1.

.....
(nr paszportu).....
(data i miejsce wydania).....
(organ wydający).....
(data ważności)

2.

.....
(nr dowodu tożsamości).....
(data i miejsce wydania).....
(organ wydający).....
(data ważności)

3.

.....
(nr prawa jazdy).....
(data i miejsce wydania).....
(organ wydający).....
(data ważności)

4.

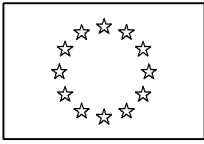
.....
(nr innego oficjalnego dokumentu).....
(data i miejsce wydania).....
(organ wydający).....
(data ważności)

F. UWAGI

.....
.....
.....
.....
.....

.....
(podpis) (pieczęć/stempel)

ZAŁĄCZNIK 6

[godło Republiki Turcji]

.....

.....

(miejsowość i data)

.....

(oznaczenie właściwego organu państwa składającego wniosek)

Numer sprawy:

Do

.....

.....

(oznaczenie właściwego organu państwa rozpatrującego wniosek)

WNIOSEK TRANZYTOWY

zgodnie z art. 15 Umowy z dnia r. między

Unią Europejską a Republiką Turcji

on the readmission of persons residing without authorisation

A. DANE OSOBOWE

1. Imię i nazwisko (podkreślić nazwisko):

.....

2. Nazwisko panieńskie:

.....

3. Data i miejsce urodzenia:

.....

4. Płeć i wygląd (wzrost, kolor oczu, znaki szczególne itp.):

.....

5. Znany(-a) również jako (wcześniejsze imiona i nazwiska, inne imiona i nazwiska używane przez daną osobę, imiona i nazwiska, pod jakimi jest znana, lub pseudonimy):

.....

6. Obywatelstwo i język:

.....

7. Rodzaj i numer dokumentu podróży:

.....

B. OPERACJA TRANZYTU

1. Rodzaj tranzytu

 drogą lotniczą drogą lądową drogą morską

2. Państwo będące miejscem przeznaczenia

.....

3. Inne ewentualne państwa tranzytu

.....

4. Planowane miejsca przekroczenia granicy, data i godzina przekazania i ewentualne osoby eskortujące

.....

.....

5. Czy istnieje gwarancja przyjęcia w innym państwie tranzytu i państwie będącym miejscem przeznaczenia?
(art. 14 ust. 2) tak nie

6. Czy znane są jakiegokolwiek powody odmowy zezwolenia na tranzyt (art. 14 ust. 3)?

 tak nie

Zdjęcie

C. UWAGI

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....
(podpis) (pieczęć/stempel)

Wspólna deklaracja dotycząca współpracy w dziedzinie polityki wizowej

Umawiające się Strony zacieśniają swoją współpracę w dziedzinie polityki wizowej i dziedzinach powiązanych w celu dalszego promowania kontaktów międzyludzkich, poczynając od zapewnienia skutecznego wykonania wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej wydanego dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie nr C-228/06 Mehmet Soysal, Ibrahim Savatli przeciwko Niemcom i innych istotnych wyroków dotyczących praw tureckich dostawców usług w oparciu o protokół dodatkowy z dnia 23 listopada 1970 r. załączony do Układu ustanawiającego stowarzyszenie między Europejską Wspólnotą Gospodarczą a Turcją.

Wspólna deklaracja dotycząca art. 7 ust. 1

Strony zgadzają się, że w celu udowodnienia „wszelkich starań, aby przekazywać osoby, o których mowa w art. 4 i 6, bezpośrednio do kraju pochodzenia”, państwo składające wniosek, przedkładając wniosek o readmisję państwu rozpatrującemu wniosek, powinno równocześnie przedłożyć taki wniosek także i państwu pochodzenia. Państwo rozpatrujące wniosek udziela odpowiedzi w terminie przewidzianym w art. 11 ust. 2. Państwo składające wniosek informuje państwo rozpatrujące wniosek, jeśli w międzyczasie otrzymało od państwa pochodzenia pozytywną odpowiedź na wniosek o readmisję. Jeśli niemożliwe jest określenie państwa pochodzenia danej osoby i — w związku z tym — przedłożenie wniosku o readmisję państwu pochodzenia, przyczyny tej sytuacji należy podać we wniosku o readmisję przedkładanym państwu rozpatrującemu wniosek.

Wspólna deklaracja dotycząca pomocy technicznej

Turcja i Unia postanawiają zintensyfikować współpracę, aby sprostać wspólnemu wyzwaniu związanemu z zarządzaniem przepływami migracyjnymi, a w szczególności by walczyć z nielegalną migracją. W ten sposób Turcja i Unia dadzą wyraz swojemu zaangażowaniu na rzecz międzynarodowego podziału obciążeń, solidarności, wspólnej odpowiedzialności i wzajemnego zrozumienia.

W ramach współpracy uwzględnione zostaną realia geograficzne i dotychczasowe starania Turcji jako negocjującego kraju kandydującego. Uwzględniona zostanie także decyzja Rady 2008/157/WE z dnia 18 lutego 2008 r. w sprawie zasad, priorytetów i warunków zawartych w partnerstwie dla członkostwa zawartym z Republiką Turcji oraz krajowy program Turcji z 2008 r. w sprawie przyjęcia dorobku prawnego UE, w ramach którego Turcja zgadza się i jest przygotowana na pełne wdrożenie dorobku prawnego UE w tej dziedzinie z chwilą przystąpienia do Unii.

W tym kontekście Unia zobowiązuje się udostępnić większe wsparcie finansowe, aby wesprzeć Turcję w wykonywaniu niniejszej umowy.

W ten sposób szczególna uwaga zostanie poświęcona wzmocnieniu instytucji i budowaniu zdolności, aby rozwijać zdolności Turcji do zapobiegania wjazdowi nielegalnych imigrantów na jej terytorium, ich pobytem w tym kraju i ich wyjazdowi z niego, a także jej zdolności w zakresie przyjmowania zatrzymanych nielegalnych migrantów. Można to osiągnąć między innymi poprzez zakup sprzętu do ochrony granic, tworzenie ośrodków recepcyjnych i struktur straży granicznej oraz wsparcie działalności szkoleniowej, przy pełnym poszanowaniu obowiązujących zasad pomocy zewnętrznej UE.

Aby wspierać systematyczne, pełne i skuteczne wykonanie niniejszej umowy, wsparcie finansowe UE, w tym program wsparcia sektorowego w dziedzinie zintegrowanego zarządzania granicami i migracji, udzielane będzie zgodnie z zasadami opracowanymi we współpracy z władzami tureckimi, a po 2013 r. — na warunkach określonych w następnych ramach finansowych UE i zgodnie z tymi ramami.

Wspólna deklaracja dotycząca Danii

Umawiające się Strony przyjmują do wiadomości, że niniejsza umowa nie ma zastosowania do terytorium Królestwa Danii ani do jego obywateli. W takich okolicznościach Turcja powinna zawrzeć z Danią umowę o readmisji na takich samych warunkach jak niniejsza umowa.

Wspólna deklaracja dotycząca Islandii i Norwegii

Umawiające się Strony przyjmują do wiadomości istnienie ścisłych związków między Unią a Islandią i Norwegią, w szczególności na mocy umowy z dnia 18 maja 1999 roku dotyczącej włączenia tych krajów we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwijanie dorobku Schengen. W takich okolicznościach Turcja powinna zawrzeć z Islandią i Norwegią umowę o readmisji na takich samych warunkach jak niniejsza umowa.

Wspólna deklaracja dotycząca Szwajcarii

Umawiające się Strony przyjmują do wiadomości istnienie ścisłych związków między Unią a Szwajcarią, w szczególności na mocy umowy dotyczącej włączenia tego kraju we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen, która weszła w życie dnia 1 marca 2008 r. W takich okolicznościach Turcja powinna zawrzeć ze Szwajcarią umowę o readmisji na takich samych warunkach jak niniejsza umowa.

Wspólna deklaracja dotycząca Księstwa Liechtensteinu

Umawiające się Strony przyjmują do wiadomości istnienie ścisłych związków między Unią a Księstwem Liechtensteinu, w szczególności na mocy umowy dotyczącej włączenia Księstwa Liechtensteinu we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen, która weszła w życie dnia 19 grudnia 2011 r. W takich okolicznościach Turcja powinna zawrzeć z Księstwem Liechtensteinu umowę o readmisji na takich samych warunkach jak niniejsza umowa.
